

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Кафедра германо-романської філології та перекладу



“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор
директор/декан

ННІМВ

назва навчально-наукового інституту / факультету

Козьменко О.І.
(прізвище та ініціали)

« 23 » 06 20 21 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1.21 Порівняльна стилістика іноземної та української мови
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти

бакалавр
(бакалавр, магістр)

Факультет / інститут (назва інституту, факультету)	Галузь знань (шифр і назва галузі знань)	Спеціальність (шифр і назва спеціальності)	Освітня програма (назва освітньої програми)
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин	03 Гуманітарні науки	035 Філологія	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно)

Розробники:

Рудницька Н.М., доцент, канд. філол. наук
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

Н.М.
(підпис)

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

(підпис)

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри:
германо-романської філології та перекладу

(назва кафедри)

Протокол № 9 від 29 04 2021р.

Завідувач кафедри:

Н.М.
(підпис)

Рудницька Н.М.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією:

Навчально-науковий інститут міжнародних відносин

(назва навчально-наукового інституту/факультету)

Протокол № 10 від 22 06 2021р.

Голова методичної комісії:

А.
(підпис)

Д'яченко Ю.Ю.
(прізвище та ініціали)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1 Профіль дисципліни (мета, предмет, завдання, знання і навички)

Дисципліна «Порівняльна стилістика іноземної та української мов» спрямована на вивчення стилістичних ресурсів і засобів, характерних для іноземної (англійської) та української мов у порівняльному аспекті, формування у студентів навичок стилістичного аналізу текстів різних жанрів.

Предметом вивчення є стилістичні ресурси англійської та української мов та особливості їх застосування в усних та письмових текстах різних функціональних стилів, а також текст як комунікативна одиниця, рівні актуалізації.

Завдання дисципліни – оволодіння знаннями щодо стилістичних ресурсів і засобів англійської та української мов і художнього тексту як комунікативної одиниці, формування у студентів навичок стилістичного аналізу текстів різних жанрів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: завдання стилістики як галузі філології та її місце в системі інших філологічних наук; стилістичні засоби фонетичного, графічного, лексико-семантичного, морфологічного та синтаксичного рівня; основні закономірності стилістичної диференціації словникового складу англійської та української мов; особливості систем функціональних стилів англійської та української мов та характеристики кожного з них; теоретичні засади інтерпретації художнього тексту.

Навички, які формуються в результаті вивчення дисципліни: дотримуватись жанрово-стилістичних вимог до англо- та україномовних текстів різних жанрів в межах всіх функціональних стилів; визначати стилістичні засоби фонетичного, графічного, лексико-семантичного, морфологічного та синтаксичного рівнів у текстах різних жанрів; використовувати стилістичні засоби фонетичного, графічного, лексико-семантичного, морфологічного та синтаксичного рівнів у власному мовленні англійською/українською згідно зі стилістичними нормами відповідної мови для певного функціонального стилю; виконувати повний стилістичний аналіз тексту; здійснювати інтерпретацію художнього твору.

1.2 Програмні компетентності

Внаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

усвідомлення засад і технологій створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами на основі вивчення їх у зіставному аспекті;

2) здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя; здатність здійснювати філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів;

4) здатність аналізувати та інтерпретувати твори художньої літератури та усної народної творчості.

1.3 Програмні результати навчання

В результаті вивчення дисципліни забезпечує надання здобувачам вищої освіти програмних результатів навчання згідно з освітньою програмою «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»:

Знати й розуміти систему мови, що вивчається, загальні властивості літератури як мистецтва слова і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності;

Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;

Здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів;

Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності;

Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови і мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання;

Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;

Організовувати процес свого навчання й самоосвіти;

Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;

Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

1.4 Навчальна робота за дисципліною

Дисципліна «Порівняльна стилістика іноземної та української мов та інтерпретація тексту» є обов'язковою для вивчення здобувачами вищої освіти за освітньою програмою «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська».

Обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС – 3,5. Загальний об'єм 105 годин, лекцій – 18 годин, практичні заняття – 34 години, самостійна робота – 53 години.

Мова викладання: українська, англійська

Вид семестрового контролю: екзамен

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри германо-романської філології та перекладу, які безпосередньо проводять заняття, за розкладом, або звернувшись з письмовим запитом до викладача через функцію «Повідомлення» на платформі Moodle (<http://moodle2.snu.edu.ua>).

1.5 Передумови для вивчення

Дисципліни, що забезпечують		
Семестр	Найменування дисципліни	Найменування теми
1	Вступ до мовознавства	Розділи мовознавства. Мовні одиниці різних рівнів.
3	Порівняльна лексикологія іноземної та української мов	Стратифікація лексики англійської та української мов. Методи дослідження у порівняльній лексикології
4	Порівняльна граматики іноземної та української мов	Типологічні риси частин мови (порівняльний аспект). Методи дослідження у порівняльній граматиці

2 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вид заняття	Короткий зміст навчальних занять, тематика індивідуальних та/або групових завдань	Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання
<i>Тема 1. Порівняльна стилістика як філологічна дисципліна</i>		
Лекція 1	Порівняльна стилістика англійської та української мов як мовознавча дисципліна. Основні поняття стилістики: стиль, стилістична норма, стилістичне значення,	Усне обговорення

	контекст, стилістичні засоби (ресурси).	
Практичні заняття	Порівняльна стилістика англійської та української мов як мовознавча дисципліна. Основні поняття стилістики: стиль, стилістична норма, стилістичне значення, контекст, стилістичні засоби (ресурси).	Усне обговорення, усне опитування, розповідь здобувача
Самостійна робота	Робота з конспектом лекцій, з навчальними посібниками, з методичними вказівками. Підготовка до практичного заняття. Виконання практичних завдань. Підготовка індивідуального повідомлення (за вибором студента)	Усне обговорення, усне опитування, розповідь здобувача
<i>Тема 2. Стилiстична фонетика</i>		
Лекція 2	Фоностилістика. Фонетичні фігури. Рима і римування англомовній та україномовній поетичних традиціях. Ритм у поезії і прозі. Алітерація, асонанс, ономатопея. Графічні стилістичні засоби	Усне обговорення
Практичні заняття	Фоностилістика. Фонетичні фігури. Рима і римування англомовній та україномовній поетичних традиціях. Ритм у поезії і прозі. Алітерація, асонанс, ономатопея. Графічні стилістичні засоби	Усне обговорення, усне опитування, розповідь здобувача
Самостійна робота	Робота з конспектом лекцій, з навчальними посібниками, з методичними вказівками. Підготовка до практичного заняття. Виконання практичних завдань. Підготовка індивідуального повідомлення (за вибором студента)	Усне обговорення, усне опитування, розповідь здобувача, повідомлення
<i>Тема 3. Стилiстична морфологiя</i>		
Лекція 3	Стилiстична морфологiя. Стилiстичний потенцiал морфологiчних одиниць. Стилiстичнi можливостi рiзних частин мови. Iменник. Прикметник i займенник. Дiєслово. Iнтер'єктиви (вигуки). Артикль	Усне обговорення
Практичні заняття	Стилiстична морфологiя. Стилiстичний потенцiал морфологiчних одиниць. Стилiстичнi можливостi рiзних частин мови. Iменник. Прикметник i займенник. Дiєслово. Iнтер'єктиви (вигуки). Артикль	Усне обговорення, усне опитування, розповідь здобувача
Самостійна робота	Робота з конспектом лекцій, з навчальними посібниками, з методичними вказівками. Підготовка до практичного заняття. Виконання практичних завдань. Підготовка індивідуального повідомлення (за вибором студента)	Усне обговорення, усне опитування, розповідь здобувача, повідомлення
<i>Тема 4. Стилiстична лексикологiя</i>		
Лекція 4	Стилiстична лексикологiя. Стилiстична диференцiацiя лексики. Слово i його семантична структура	Усне обговорення
Практичні заняття	Стилiстична лексикологiя. Стилiстична диференцiацiя лексики. Слово i його семантична структура	Усне обговорення, усне опитування, розповідь здобувача
Самостійна робота	Робота з конспектом лекцій, з навчальними посібниками, з методичними вказівками. Підготовка до практичного заняття. Виконання практичних завдань. Підготовка індивідуального повідомлення (за вибором студента)	Усне обговорення, усне опитування, розповідь здобувача, повідомлення
<i>Тема 5. Стилiстична семасiологiя</i>		
Лекція 5	Стилiстична семасiологiя. Загальна характеристика фігур заміщення. Стилiстичнi особливостi фігур кількостi. Стилiстичнi особливостi фігур якостi. Група метафори. Група метонiмiї. Епiтет. Стилiстичнi функцiї iронiї.	Усне обговорення
Практичні	Стилiстична семасiологiя. Загальна характеристика	Усне обговорення, усне

заняття	фігур заміщення. Стилiстичнi особливостi фігур кількостi. Стилiстичнi особливостi фігур якостi. Група метафори. Група метонiмiї. Епiтет. Стилiстичнi функцiї iронiї.	опитування, розповiдь здобувача
Самостiйна робота	Робота з конспектом лекцiй, з навчальними посiбниками, з методичними вказiвками. Підготовка до практичного заняття. Виконання практичних завдань. Підготовка iндивiдуального повiдомлення (за вибором студента)	Усне обговорення, усне опитування, розповiдь здобувача, повiдомлення
<i>Тема 6. Стилiстичнi засоби синтаксичного рiвня</i>		
Лекцiя 6	Стилiстичнi засоби синтаксичного рiвня. Стилiстичний синтаксис. Стилiстичнi функцiї синтаксичних конструкцiй. Редукована структура речення. Надлишковiсть структури речення. Порушення порядку слiв в англiйському реченнi. Зсув стилiстичного значення. Стилiстичний ефект особливого використання синтаксичних конструкцiй.	Усне обговорення
Практичнi заняття	Стилiстичнi засоби синтаксичного рiвня. Стилiстичний синтаксис. Стилiстичнi функцiї синтаксичних конструкцiй. Редукована структура речення. Надлишковiсть структури речення. Порушення порядку слiв в англiйському реченнi. Зсув стилiстичного значення. Стилiстичний ефект особливого використання синтаксичних конструкцiй.	Усне обговорення, усне опитування, розповiдь здобувача
Самостiйна робота	Робота з конспектом лекцiй, з навчальними посiбниками, з методичними вказiвками. Підготовка до практичного заняття. Виконання практичних завдань. Підготовка iндивiдуального повiдомлення (за вибором студента)	Усне обговорення, усне опитування, розповiдь здобувача, повiдомлення
<i>Тема 7. Функцiональнi стилi англiйської та української мов</i>		
Лекцiя 7	Функцiональнi стилi англiйської та української мов. Класифiкацiя функцiональних стилiв української мови. Класифiкацiя функцiональних стилiв англiйської мови. Специфiчнi ознаки стилiв англiйської та української мов.	Усне обговорення
Практичнi заняття	Функцiональнi стилi англiйської та української мов. Класифiкацiя функцiональних стилiв української мови. Класифiкацiя функцiональних стилiв англiйської мови. Специфiчнi ознаки стилiв англiйської та української мов.	Усне обговорення, усне опитування, розповiдь здобувача
Самостiйна робота	Робота з конспектом лекцiй, з навчальними посiбниками, з методичними вказiвками. Підготовка до практичного заняття. Виконання практичних завдань. Підготовка iндивiдуального повiдомлення (за вибором студента)	Усне обговорення, усне опитування, розповiдь здобувача, повiдомлення
<i>Тема 8. Теоретичнi засади iнтерпретацiї художнього тексту</i>		
Лекцiя 8	Завдання i предмет iнтерпретацiї тексту. Текст як комунiкативна одиниця. Парадигматика тексту. Синтагматика тексту. Семантика тексту. Прагматична орієнтацiя тексту.	Усне обговорення
Практичнi заняття	Завдання i предмет iнтерпретацiї тексту. Текст як комунiкативна одиниця. Парадигматика тексту. Синтагматика тексту. Семантика тексту. Прагматична орієнтацiя тексту. Iнтерпретацiя художнього тексту за схемою.	Усне обговорення, усне опитування, розповiдь здобувача
Самостiйна робота	Робота з конспектом лекцiй, з навчальними посiбниками, з методичними вказiвками. Підготовка до	Усне обговорення, усне опитування, розповiдь

	практичного заняття. Виконання практичних завдань. Підготовка індивідуального повідомлення (за вибором студента)	здобувача, повідомлення
<i>Тема 9. Стратегії читання художнього твору</i>		
Лекція 9	Стратегії читання художнього тексту. Рівні актуалізації художнього твору. Інтерпретація тексту та теорія наратології. Текст крізь призму рецептивної естетики.	Усне обговорення
Практичні заняття	Стратегії читання художнього тексту. Рівні актуалізації художнього твору. Інтерпретація тексту та теорія наратології. Текст крізь призму рецептивної естетики.	Усне обговорення, усне опитування, розповідь здобувача
Самостійна робота	Робота з конспектом лекцій, з навчальними посібниками, з методичними вказівками. Підготовка до практичного заняття. Виконання практичних завдань. Підготовка індивідуального повідомлення (за вибором студента)	Усне обговорення, усне опитування, розповідь здобувача, повідомлення
Підсумковий контроль		екзамен

3 РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

Номер теми	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
лк		пз	лб	завд	с-р-	лк		пз	лб	завд	с-р-	
1	9	2	2	-	-	5	9	1	-	-	-	8
2	12	2	4	-	-	6	12	1	2	-	-	9
3	12	2	4	-	-	6	12	-	2	-	-	10
4	12	2	4	-	-	6	12	-	-	-	-	12
5	12	2	4	-	-	6	12	-	-	-	-	12
6	12	2	4	-	-	6	12	-	-	-	-	12
7	12	2	4	-	-	6	12	-	-	-	-	12
8	12	2	4	-	-	6	12	-	-	-	-	12
9	12	2	4	-	-	6	12	-	-	-	-	12
Всього годин	105	18	34	-	-	53	105	2	4	-	-	99

4 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
<p><i>Знати:</i> здобувач вищої освіти засвідчує фундаментальні знання термінів і понять курсу; усвідомлено застосовує теоретичні положення під час коментування, пояснення стилістичних явищ; з'ясовує причинно-наслідкові зв'язки у виявленні закономірностей використання того чи іншого стилістичного прийому; самостійно здобуває знання, опрацьовуючи основну і додаткову літературу; використовує знання під час розв'язання пізнавальних завдань; володіє знаннями, здобутими у ході виконання самостійної роботи; володіє інформацією про найновіші досягнення у галузі стилістики та інтерпретації тексту, вміє застосувати її для розв'язання практичних завдань.</p> <p><i>Вміти:</i> здобувач вищої освіти виконує вправи найвищої складності, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, аргументує власні дії, подає поширені коментарі щодо стилістичних прийомів, не припускаючись помилок; здатен запропонувати власні шляхи і способи розв'язання перекладацьких задач.</p>			
82 – 89	B	добре	зараховано
<p><i>Знати:</i> здобувач вищої освіти повною мірою володіє термінами і поняттями курсу; застосовує теоретичні положення під час коментування, пояснення стилістичних явищ; з'ясовує причинно-</p>			

<p>наслідкові зв'язки у виявленні закономірностей використання того чи іншого стилістичного прийому; самостійно здобуває знання, опрацьовуючи основну і додаткову літературу; використовує знання під час розв'язання пізнавальних завдань; володіє знаннями, здобутими у ході виконання самостійної роботи..</p> <p><i>Вміти:</i> здобувач вищої освіти виконує вправи високої складності, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, аргументує власні дії, подає поширені коментарі до стилістичних явищ, не припускаючись помилок.</p>			
74 – 81	C	добре	зараховано
<p><i>Знати:</i> здобувач вищої освіти на належному рівні засвідчує знання термінів і понять курсу; студент належно ознайомлений з основною навчально-науковою літературою, але не виявляє обізнаності повною мірою з додатковою літературою.</p> <p><i>Вміти:</i> здобувач вищої освіти виконує основні види практичних завдань, але не завжди правильно пояснює власні дії; допускає незначні помилки в аналізі стилістичних прийомів; доречно і ефективно реалізує креативні підходи у розв'язанні різних видів завдань.</p>			
64 – 73	D	задовільно	зараховано
<p><i>Знати:</i> здобувач вищої освіти засвідчує задовільні знання термінів і понять курсу; має фрагментарний, та не завжди усвідомлений характер засвоєної інформації; наводить приклади з лекцій та підручників, не завжди може запропонувати власні приклади; не застосовує знання у нових умовах або слабо орієнтується в тому, як їх застосувати; у процесі коментування спирається лише на знання, здобуті під час колективної роботи.</p> <p><i>Вміти:</i> здобувач вищої освіти виконує вправи, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, але реалізує дії лише за аналогією; коментує стилістичні прийоми, але припускається помилок; у мовленні наявні деякі недоліки; тяжіє до творчого розв'язання лінгвістичних задач, але непослідовно або неповно їх реалізовує.</p>			
60 – 63	E	задовільно	зараховано
<p><i>Знати:</i> здобувач вищої освіти засвідчує достатні знання термінів і понять курсу; виявляє достатні знання будови мови, рівнів мови, їх одиниць; володіє фрагментарним, та не завжди усвідомленим обсягом засвоєної інформації; наводить приклади з лекцій та підручників, не застосовує знання у нових умовах; у процесі коментування спирається лише на знання, здобуті під час колективної роботи.</p> <p><i>Вміти:</i> здобувач вищої освіти виконує основні вправи, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, але реалізує дії лише за аналогією; коментує стилістичні прийоми, але припускається помилок.</p>			
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
<p><i>Знати:</i> здобувач вищої освіти засвідчує слабкі знання термінів і понять курсу; виявляє недостатні знання будови мови, рівнів мови, їх одиниць; демонструє низький рівень володіння теоретичним матеріалом, що зумовлено недостатнім опрацюванням навчально-наукової літератури; помиляється у процесі формулювання дефініцій, не може навести приклади.</p> <p><i>Вміти:</i> здобувач вищої освіти відчуває труднощі під час виконання простих вправ; допускає помилки у визначенні стилістичних прийомів; помиляється у визначенні категоріальних властивостей.</p>			
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
<p><i>Знати:</i> здобувач вищої освіти не засвідчує знання термінів і понять курсу, стилістичних одиниць; не володіє теоретичним матеріалом; помиляється у процесі формулювання визначень, не може навести приклади; не обізнаний з науково-довідковою літературою.</p> <p><i>Вміти:</i> здобувач вищої освіти відчуває труднощі під час виконання простих вправ; допускає суттєві помилки у визначенні стилістичних прийомів; не вміє застосовувати теоретичні положення у процесі розв'язання практичних завдань.</p>			

5 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Аудиторія з доступом до Інтернет-мережі; курс в е-кампусі СНУ ім. В. Даля, Інтернет, відео- та аудіо зв'язок (на випадок дистанційного навчання).

6 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

6.1. Документи і форми навчально-методичного забезпечення дисципліни

Методичні рекомендації щодо підсумкового контролю з дисципліни «Порівняльна стилістика іноземної та української мов та інтерпретація тексту» (для студентів спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.041 «Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська»). / Уклад.: Н.М.Рудницька.- Северодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020.

Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни «Порівняльна стилістика іноземної та української мов та інтерпретація тексту» (для студентів спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.041 «Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська»). / Уклад.: Н.М.Рудницька.- Северодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020.

.2 Джерела інформації

6.2.1. Дубенко Олена Юріївна. Порівняльна стилістика англійської та української мов [Текст] : навч. посібник. 2-ге вид., доповн. і переробл. Вінниця: Нова книга, 2011.

6.2.2. Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту. Вінниця: Нова книга, 2004.

6.2.3. Мацько Л.І. та ін. Стилiстика української мови: Пiдручник / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько; За ред. Л.І. Мацько. К.: Вища шк., 2006. 462 с.

6.2.4. Zhukovska V. V. English stylistics: fundamentals of theory and practice. Zhytomyr: Zhytomyr Ivan Franko State University, 2010. 240 p.